Joulukuusi muistuttaa meitä itsenäisestä Suomesta

7.12.2020

Joulukuusen isänä pidetään saksalaista Martti Lutheria, joka vuonna 1517 naulasi Wittenbergin linnankirkon oveen kuuluisat teesinsä. Saksassa joulupuu on jalokuusi (Tannenbaum), kun se Suomessa on metsäkuusi. Toki Suomessa eri jalokuuset ovat korvanneet kotimaisia kuusia.

Joulukuusella on Suomessa vahva asema. Joulupuuseuran mukaan kotitalouksistamme noin puolet on hankkinut jouluisen havupuun. Yli miljoona puuta on ostettu kotimaisilta viljelmiltä ja noin 300 000 kuusta hankitaan omista tai sukulaisten metsistä. Joulupuumarkkinoiden arvo on Suomessa ollut noin 30 miljoonaa euroa bruttona vuosittain.

Joulukuusta ei saa ottaa toisen maalta ilman maanomistajan lupaa. Tätä taustaa vasten jotkut metsäammattilaiset kuitenkin arvioivat kuusikaupan volyymin olevan vähälumisina talvina normaalia pienempää. Toisin sanoen runsaslumisina talvina metsäautoteillä ajaminen ja metsissä kulkeminen ovat haastavia operaatiota, mikä voi näkyä suurempana ostokuusten kysyntänä?

Kuusikauppa ei hävitä metsiä

Suomalainen joulupuuviljely on ekologisesti kestävää. Kuusikaupassa ei ole kysymys vanhojen luonnontilaisten metsien hävittämisestä. Mutta kun metsässä joulupuun kaataa, niin metsään syntyy pieni hakkuuaukko ja samalla muodostuu hiilivelkaa. Noin vuosi sitten tämän artikkelin kirjoittajat laskivat yhden joulukuusen hiilivelan olevan noin yhden kilon verran. Vuositasolla suomalaisen joulukuusiperinteen hiilivelka on siten noin 1,5 miljoonaa kiloa.

Joulupuuhakkuiden ei kuitenkaan väitetä vaarantavan kestävän kehityksen periaatteita tai voimistavan ilmastonmuutosta, koska kuusiperinteessä on kyse omasta juhlakauden etuoikeudesta. Toinen adventtikauden ilmastokeskustelun esimerkki on punainen liha. Vaikka osa suomalaisista vastustaa sianlihan syöntiä, ei perinteisestä joulukinkusta haluta joulupöydissä luopua.

Kuusi on itsenäisyyden symboli

Joulukuusi pysyy osana suomalaisia jouluperinteitä. Huonolla tuurilla koko joulukuusiperinteemme olisi voinut loppua, jos Suomi ei olisi säilyttänyt itsenäisyyttään vuosien 1939-1944 sodissa. Kuusenhavuseppeleet lasketaan Itsenäisyyspäivänä sankarihaudoille. Uusimassa Tuntematon sotilas –elokuvassa korsussakin on joulukuusi, joka on koristeltu neuvostosotilaiden punaisilla, tähtimäisillä kunniamerkeillä. Suomalaisille joulukuusi on itsenäisyyden kuusi.

Risto Lauhanen

MMT
SeAMK Ruoka

Kari Laasasenaho
FTSeAMK Ruoka

Kuva: Itsenäisyyden kuusi –kampanja oli vuonna 2017 Suomen valtion täyttäessä tasan sata vuotta. (Kuva: Risto Lauhanen).